

ցին՝ խոստանայ ըերեւ զհրովարտակս . այլ նա խորհէր կոչել 'ի միասին զերկու ազգսն և խաղաղութեամբ վճարել զիրան : Սակայն անդէն անդ եհաս գուժկան 'ի Բեթղեհէմէ՝ թէ Լատինք սաստկացուցին զվէճն և անարգեցին զԹագաւորն եւ զԴատաւորն , և դառն լուտանօք վարեցան ընդ Հայս : Լուեալ Քաղաքապետին զայսոսիկ՝ գրեաց առ քրիստոնեայս և առ այլազգիս Բեթղեհէմի չիշխել ումեք նեղել զՀայս՝ և բառնալ ինչ յեկեղեցւոյ անտի թելադրութեամբ այլոց , որք կարգաւորեալ են հրամանաւ Արքայի , եւ անհնազանդից սպառնալիք պատժոյ : Իբրեւ եկն Թարգմանն Լատինաց , յանդիմանեաց զնա վասն անկարգութեանցն , և սպառնայր գրել և ծանուցանել Բըղեշխին զյանդգնութիւնս և զանհնազանդութիւնս նոցա , և կամ մնալ խնդրոյն 'ի վերայ առաջի պայմանին , մինչեւ ինքնին երթիցէ անդ և կարգաւորեսցէ : Զի յորժամ եկեղեցին այն գիտութեամբ ամենեցուն և ձեր յանձն եղեւ Հայոց , ընդէ՞ր ոչ ասացիք ինչ . եւ ոչ շատացեալ ճանապարհին սահմանելոյ , այլ իմն ճանապարհ կամիք որոշել այժմ ըստ կամաց ձերոց և անցանել անտի Ֆէլլահ ժողովրդովք , և թէ որո՞վ իշխանութեամբ գործէք զայդ խօսելով զայլ և այլ բանս ընդդէմ Տէրութեան : Եւ Թարգմանն չկարացեալ ասել ինչ՝ մատոյց նմա զերկուս հրովարտակս . առաջին գրեալ 'ի թուին Հիճրէթի 1100 յորում պատմէ զվէճս Յունաց ընդ Լատինաց վասն կանթեղաց և պատկերաց Բեթղեհէմի եկեղեցւոյն , և սուտ հանէ զդաշնագիրն Օմարայ , որ 'ի ձեռս Յունաց : Եւ երկրորդն 1170 յորում պատուիրէ չլինել ումեք ձեռնամուխ տեղեաց Լատինաց : Որոց պատասխանին արարին Հայք չլինիլ 'ի նոսա յիշատակութիւն ճանապարհին այնորիկ . և մին հրովարտակաց հին , յորում ժամանակի եկեղեցին Բեթղեհէմի էր 'ի ձեռս Լատինաց , յորոց առին Յոյնք , և 'ի վերջոյ ըստ հրովարտակին Սէլիմայ բաժանորդ եղեն ընդ նոսա Հայք , այլ մեք ասեն չեմք քննող հրովարտակաց , և ոչ ունիմք վէճս ընդ ումեք , միայն Լատինք պատճառանօք մի հակառակեսցին մեզ : Քաղաքապետն յօժար էր յառաջագոյն գնալ 'ի Բեթղեհէմ , այլ 'ի վերջոյ մնալ ասէր մինչ զգալուստ նոր Դատաւորի . զի օրինօք վճա-